

Bruselj, 13. junij 2022
(OR. fr, en)

9751/22

ECOFIN 544
UEM 148
SOC 339
EMPL 221
COMPET 442
ENV 539
EDUC 212
RECH 335
ENER 250
JAI 804
GENDER 84
ANTIDISCRIM 64
JEUN 95
SAN 339

DOPIS

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Št. dok. Kom.:	9407/22 - COM(2022) 609 final
Zadeva:	Priporočilo za PRIPOROČILO SVETA v zvezi z nacionalnim reformnim programom Grčije za leto 2022 in mnenje Sveta o programu stabilnosti Grčije za leto 2022

V prilogi vam pošiljamo navedeni osnutek priporočila Sveta, ki so ga pregledali in potrdili različni odbori Sveta, temelji pa na predlogu Komisije COM(2022) 609 final.

PRIPOROČILO SVETA

z dne ...

v zvezi z nacionalnim reformnim programom Grčije za leto 2022 in mnenje Sveta o programu stabilnosti Grčije za leto 2022

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 121(2) in člena 148(4) Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 z dne 7. julija 1997 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik¹ ter zlasti člena 5(2) Uredbe,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij² in zlasti člena 6(1) Uredbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,

ob upoštevanju resolucij Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta,

ob upoštevanju mnenja Odbora za zaposlovanje,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-finančnega odbora,

ob upoštevanju mnenja Odbora za socialno zaščito,

ob upoštevanju mnenja Odbora za ekonomsko politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

¹ UL L 209, 2.8.1997, str. 1.

² UL L 306, 23.11.2011, str. 25.

- (1) Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta³, s katero je bil vzpostavljen mehanizem za okrevanje in odpornost, je začela veljati 19. februarja 2021. Mehanizem za okrevanje in odpornost zagotavlja finančno podporo za izvajanje reform in naložb s pomočjo fiskalne spodbude, ki jo financira Unija. Prispeva h gospodarskemu okrevanju ter izvajanju trajnostnih reform in naložb, ki spodbujajo rast, zlasti za spodbujanje zelenega in digitalnega prehoda, hkrati pa krepi odpornost in potencialno rast gospodarstev držav članic. Poleg tega pomaga krepiti vzdržne javne finance ter srednje- in dolgoročno prispeva k spodbujanju rasti in ustvarjanju delovnih mest. V skladu s členom 11(2) Uredbe (EU) 2021/241 bo najvišji finančni prispevek na državo članico v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost junija 2022 posodobljen.

³ Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost (UL L 57, 18.2.2021, str. 17).

- (2) Komisija je 24. novembra 2021 sprejela letni pregled trajnostne rasti, ki zaznamuje začetek evropskega semestra za usklajevanje ekonomskih politik za leto 2022. Ustrezno je upoštevala Socialno zavezo iz Porta, podpisano 7. maja 2021, da se nadalje izvaja evropski steber socialnih pravic, ki so ga 17. novembra 2017 razglasili Evropski parlament, Svet in Komisija. Evropski svet je 25. marca 2022 potrdil prednostne naloge iz letnega pregleda trajnostne rasti za leto 2022. Komisija je 24. novembra 2021 na podlagi Uredbe (EU) št. 1176/2011 sprejela tudi poročilo o mehanizmu opozarjanja, v katerem je Grčijo opredelila kot eno od držav članic, za katere bo potreben poglobljen pregled. Komisija je istega dne sprejela tudi priporočilo za priporočilo Sveta o ekonomski politiki euroobmočja in predlog skupnega poročila o zaposlovanju za leto 2022, v katerem je analizirano izvajanje smernic za zaposlovanje in načel evropskega stebra socialnih pravic. Svet je priporočilo o ekonomski politiki euroobmočja⁴ (v nadaljnjem besedilu: priporočilo glede euroobmočja za leto 2022) sprejel 5. aprila 2022, skupno poročilo o zaposlovanju pa 14. marca 2022.

⁴ Priporočilo Sveta z dne 5. aprila 2022 o ekonomski politiki euroobmočja (UL C 153, 7.4.2022, str. 1).

- (3) Ruska invazija na Ukrajino, ki je sledila globalni pandemiji, je bistveno spremenila geopolitične in gospodarske razmere. Vpliv invazije na gospodarstva držav članic je opazen tudi v višjih cenah energije, hrane in surovin ter slabših obetih za rast. Višje cene energije močno bremenijo zlasti najranljivejša gospodinjstva, ki se soočajo z energetske revščino ali jim ta grozi, ter podjetja, ki so najbolj ranljiva za povišanje cen energije. Unija je tudi pričala doslej največjemu pritoku ljudi, ki bežijo iz Ukrajine. Gospodarski učinki ruske vojaške agresije so asimetrično prizadeli države članice. V zvezi s tem je bila 4. marca 2022 z Izvedbenim sklepom Sveta (EU) 2022/382⁵ prvič uporabljena Direktiva Sveta 2001/55/ES⁶, s katero sta bila razseljenim osebam iz Ukrajine dodeljena pravica do zakonitega prebivanja v Uniji ter dostop do izobraževanja in usposabljanja, trga dela, zdravstvenega varstva, stanovanj in socialnega varstva.

⁵ Izvedbeni sklep Sveta (EU) 2022/382 z dne 4. marca 2022 o ugotovitvi obstoja množičnega prihoda razseljenih oseb iz Ukrajine v smislu člena 5 Direktive 2001/55/ES in z učinkom uvedbe začasne zaščite (UL L 71, 4.3.2022, str. 1).

⁶ Direktiva Sveta 2001/55/ES z dne 20. julija 2001 o najnižjih standardih za dodelitev začasne zaščite v primeru množičnega prihoda razseljenih oseb in o ukrepih za uravnoteženje prizadevanj in posledic za države članice pri sprejemanju takšnih oseb (UL L 212, 7.8.2001, str. 12).

- (4) Ob upoštevanju hitro spreminjajočih se gospodarskih in geopolitičnih razmer evropski semester v letu 2022 nadaljuje usklajevanje širših smernic ekonomskih politik in politik zaposlovanja, hkrati pa se razvija v skladu z zahtevami glede izvajanja mehanizma za okrevanje in odpornost, kot je opisano v letnem pregledu trajnostne rasti 2022. Izvajanje sprejetih načrtov za okrevanje in odpornost je bistveno za doseganje prednostnih nalog politik v okviru evropskega semestra, saj načrti obravnavajo vsa zadevna specifična priporočila za države, izdana v ciklih evropskega semestra leta 2019 in 2020, ali pomemben del njih. Specifična priporočila za države iz let 2019 in 2020 ostajajo enako relevantna tudi za načrte za okrevanje in odpornost, kot so bili dopolnjeni, posodobljeni ali spremenjeni v skladu s členi 14, 18 in 21 Uredbe (EU) 2021/241, poleg morebitnih drugih specifičnih priporočil za države, izdanih do datuma predložitve tako dopolnjenih, posodobljenih ali spremenjenih načrtov za okrevanje in odpornost.
- (5) Splošna odstopna klavzula Pakta za stabilnost in rast se uporablja od marca 2020. Komisija je v svojem sporočilu z naslovom „Eno leto po izbruhu COVID-19: odziv fiskalne politike“ z dne 3. marca 2021 navedla svoje mnenje, da bi morala biti odločitev o deaktivaciji ali nadaljnji uporabi splošne odstopne klavzule sprejeta na podlagi celovite ocene stanja gospodarstva, pri čemer bi bila raven gospodarske aktivnosti v Uniji ali euroobmočju v primerjavi z ravnmi pred krizo (konec leta 2019) ključno kvantitativno merilo. Večja negotovost in znatna negativna tveganja za gospodarske obete zaradi vojne v Evropi, rekordna povišanja cen energije in nenehne motnje v dobavni verigi upravičujejo podaljšanje splošne odstopne klavzule Pakta za stabilnost in rast do leta 2023.

- (6) V skladu s pristopom iz Priporočila Sveta z dne 18. junija 2021⁷ o programu stabilnosti Grčije za leto 2021 se splošna fiskalna naravnost trenutno najboljše meri s spremembo primarnih odhodkov (brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov in začasnih nujnih ukrepov, povezanih s krizo zaradi COVID-19), ki pa vključujejo odhodke, ki se financirajo z nepovratno podporo (nepovratnimi sredstvi) iz mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugimi sredstvi Unije, glede na srednjeročno potencialno rast⁸. Poleg upoštevanja splošne fiskalne naravnosti se za oceno, ali je nacionalna fiskalna politika preudarna ter ali njena struktura podpira trajnostno okrevanje v skladu z zelenim in digitalnim preходом, pozornost namenja tudi razvoju nacionalno financiranih⁹ tekočih primarnih odhodkov (brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov in začasnih nujnih ukrepov, povezanih s krizo zaradi COVID-19) in naložb.

⁷ Priporočilo Sveta z dne 18. junija 2021 z mnenjem Sveta o programu stabilnosti Grčije za leto 2021 (UL C 304, 29.7.2021, str. 33).

⁸ Ocene fiskalne naravnosti in njenih sestavnih delov v tem priporočilu so ocene Komisije na podlagi predpostavk, na katerih temelji pomladanska napoved Komisije 2022. Ocene Komisije glede srednjeročne potencialne rasti ne vključujejo pozitivnega učinka reform, vključenih v načrt za okrevanje in odpornost, ki lahko povečajo potencialno rast.

⁹ Ki se ne financirajo z nepovratnimi sredstvi v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost ali drugimi sredstvi Unije.

- (7) Komisija je 2. marca 2022 sprejela sporočilo, ki zagotavlja širše smernice za fiskalno politiko v letu 2023 (v nadaljnjem besedilu: fiskalne smernice), da bi podprla pripravo programov stabilnosti in konvergenčnih programov držav članic ter s tem okrepila usklajevanje politik. Navedla je, da se zdi na podlagi makroekonomskih obetov iz zimske napovedi iz leta 2022 v letu 2023 ustrezen prehod s spodbujevalne skupne fiskalne naravnosti v obdobju 2020–2022 na splošno nevtralno skupno fiskalno naravnost, ob hkratni pripravljenosti odzivanja na spreminjajoče se gospodarske razmere. Napovedala je, da bi se morala priporočila glede javnih financ za leto 2023 še naprej razlikovati med državami članicami in upoštevati morebitne učinke čezmejnega prelivanja. Države članice je pozvala, naj upoštevajo smernice v svojih programih stabilnosti in konvergenčnih programih. Zavezala se je, da bo pozorno spremljala gospodarska gibanja in prilagodila svoje smernice za politiko po potrebi oziroma najpozneje v okviru pomladanskega svežnja evropskega semestra konec maja 2022.
- (8) Kar zadeva fiskalne smernice, fiskalna priporočila za leto 2023 upoštevajo slabše gospodarske obete, večjo negotovost, nadaljnja negativna tveganja in višjo inflacijo v primerjavi z zimsko napovedjo Komisije iz leta 2022. Glede na navedeno je treba s fiskalnim odzivom povečati javne naložbe za zeleni in digitalni prehod ter energetske varnost in ohraniti kupno moč najranljivejših gospodinjstev, da bi ublažili vpliv dviga cen energije in pomagali omejiti inflacijske pritiske zaradi sekundarnih učinkov s ciljno usmerjenimi in začasnimi ukrepi. Fiskalna politika mora ostati prožna, da se prilagodi hitro spreminjajočim se okoliščinam, tudi izzivom v zvezi z obrambo in varnostjo, ki izhajajo iz vojaške agresije Rusije v Ukrajini, in se mora med državami članicami razlikovati glede na njihov fiskalni in gospodarski položaj, tudi glede njihove izpostavljenosti krizi in dotoku razseljenih oseb iz Ukrajine.

- (9) Grčija je 27. aprila 2021 Komisiji predložila nacionalni načrt za okrevanje in odpornost v skladu s členom 18(1) Uredbe (EU) 2021/241. Komisija je na podlagi člena 19 Uredbe (EU) 2021/241 in v skladu s smernicami za ocenjevanje iz Priloge V k navedeni uredbi ocenila ustreznost, uspešnost, učinkovitost in skladnost načrta za okrevanje in odpornost. Svet je 13. julija 2021 sprejel Izvedbeni sklep o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Grčijo¹⁰. Izplačilo obrokov je pogojeno s sprejetjem sklepa Komisije v skladu s členom 24(5) Uredbe (EU) 2021/241, ki navaja, da Grčija zadovoljivo izpolnjuje ustrezne mejnike in cilje, določene v izvedbenem sklepu Sveta. Predpogoj za zadovoljivo izpolnjevanje je, da pri doseganju predhodnih mejnikov in ciljev ni prišlo do nazadovanja.
- (10) Grčija je 30. aprila 2022 predložila nacionalni reformni program za leto 2022, 29. aprila 2022 pa program stabilnosti za leto 2022 v skladu s členom 4 Uredbe (ES) št. 1466/97. Programa sta bila ocenjena skupaj, da bi se upoštevala njuna medsebojna povezanost. V skladu s členom 27 Uredbe (EU) 2021/241 nacionalni reformni program za leto 2022 odraža tudi polletno poročanje Grčije o napredku pri izvajanju načrta za okrevanje in odpornost.

¹⁰ ST 10152/2021.

- (11) Komisija je 23. maja 2022 objavila poročilo o državi za Grčijo za leto 2022. V njem je ocenila napredek Grčije pri izvajanju zadevnih specifičnih priporočil, naslovljenih nanjo, ki jih je Svet sprejel v letih 2019, 2020 in 2021, ter izvajanje načrta za okrevanje in odpornost v Grčiji glede na preglednico kazalnikov okrevanja in odpornosti. Na podlagi te analize so bile v poročilu o državi opredeljene vrzeli v zvezi s tistimi izzivi, ki jih načrt za okrevanje in odpornost ne obravnava ali jih obravnava le delno, ter novimi in nastajajočimi izzivi, vključno s tistimi, ki izhajajo iz ruske invazije na Ukrajino. V njem je bil ocenjen tudi napredek Grčije pri izvajanju evropskega stebra socialnih pravic in pri doseganju krovnih ciljev Unije glede zaposlovanja, znanj in spretnosti ter zmanjševanja revščine ter napredek pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja Združenih narodov.
- (12) Komisija je za Grčijo opravila poglobljeni pregled v skladu s členom 5 Uredbe (EU) št. 1176/2011 in rezultate objavila 23. maja 2022. Ugotovila je, da v Grčiji obstajajo čezmerna makroekonomska neravnotežja. Ranljivosti so povezane z velikim javnim dolgom, nepopolnim zunanjim ponovnim uravnoteženjem in velikim obsegom nedonosnih posojil v razmerah nizke potencialne rasti in visoke brezposelnosti.
- (13) Komisija je 23. maja 2022 izdala poročilo v skladu s členom 126(3) Pogodbe. V tem poročilu je obravnavan proračunski položaj Grčije, saj je primanjkljaj sektorja država v letu 2021 presegel referenčno vrednost 3 % bruto domačega proizvoda (BDP) iz Pogodbe. V poročilu je bilo ugotovljeno, da merilo glede primanjkljaja ni bilo izpolnjeno. V skladu s sporočilom z dne 2. marca 2022 Komisija spomladi 2022 ni predlagala začetka novih postopkov v zvezi s čezmernim primanjkljajem, jeseni 2022 pa bo ponovno presodila, ali je potrebno predlagati uvedbo takšnih postopkov.

(14) Svet je v svojem priporočilu z dne 20. julija 2020¹¹ Grčiji priporočil, naj v skladu s splošno odstopno klavzulo v letih 2020 in 2021 sprejme vse potrebne ukrepe za učinkovit odziv na pandemijo COVID-19, ohranitev gospodarstva in podporo okrevanju, ki bo sledilo. Prav tako je Grčiji priporočil, naj, kadar gospodarske razmere to omogočajo, izvajajo fiskalne politike, namenjene doseganju preudarnih srednjeročnih fiskalnih položajev in zagotavljanju vzdržnosti dolga ob hkratni krepitvi naložb. Glede na podatke, ki jih je potrdil Eurostat, se je primanjkljaj sektorja država Grčije zmanjšal z 10,2 % BDP v letu 2020 na 7,4 % BDP v letu 2021. Odziv fiskalne politike v Grčiji je podprl okrevanje gospodarstva v letu 2021, začasni nujni ukrepi pa so se zmanjšali s 7,6 % BDP v letu 2020 na 7,2 % v letu 2021. Ukrepi, ki jih je Grčija sprejela v letu 2021, so bili v skladu s priporočilom Sveta z dne 20. julija 2020. Diskrecijski proračunski ukrepi, ki jih je vlada sprejela v letih 2020 in 2021, so bili začasni ali so jih spremljali izravnalni ukrepi. Glede na podatke, ki jih je potrdil Eurostat, se je dolg sektorja država zmanjšal z 206,3 % BDP v letu 2020 na 193,3 % BDP v letu 2021.

¹¹ Priporočilo Sveta z dne 20. julija 2020 v zvezi z nacionalnim reformnim programom Grčije za leto 2020 in mnenje Sveta o programu stabilnosti Grčije za leto 2020 (UL C 282, 26.8.2020, str. 46).

(15) Makroekonomski scenarij, na katerem temeljijo proračunske projekcije v programu stabilnosti za leto 2022, je realističen za leto 2022 in ugoden za leto 2023. V programu stabilnosti za leto 2022 je napovedano, da se bo realni BDP v letu 2022 povečal za 3,1 %, v letu 2023 pa za 4,8 %. Za primerjavo se v pomladanski napovedi Komisije 2022 pričakuje višja realna rast BDP v letu 2022, in sicer 3,5 %, ter nižja realna rast BDP v letu 2023, in sicer 3,1 %. Razlika med napovedma je predvsem posledica različnih predpostavk o hitrosti črpanja sredstev Unije in učinku vojaške agresije Rusije proti Ukrajini, zlasti na zasebno potrošnjo. Vlada v svojem programu stabilnosti za leto 2022 pričakuje, da se bo nominalni primanjkljaj v letu 2022 zmanjšal na 4,4 % BDP, v letu 2023 pa na 1,4 % BDP. Zmanjšanje v letu 2022 je predvsem posledica sedanjega okrevanja gospodarske aktivnosti in odprave večine nujnih ukrepov. Glede na program stabilnosti za leto 2022 naj bi se dolg sektorja država kot odstotek BDP v letu 2022 močno zmanjšal na 180,2 %, v letu 2023 pa na 168,6 %. Na podlagi ukrepov politike, znanih na presečni datum napovedi, pomladanska napoved Komisije 2022 za leti 2022 in 2023 predvideva javnofinančni primanjkljaj v višini 4,3 % BDP oziroma 1,0 % BDP. To je na splošno v skladu s predvidenim primanjkljajem iz programa stabilnosti za leto 2022. Ne glede na razliko v realni rasti BDP so v pomladanski napovedi Komisije 2022 ob predpostavki, da bo rast cen in plač v letih 2022 in 2023 bolj dinamična, predvideni višji prihodki od obdavčitve osebnih dohodkov. Pomladanska napoved Komisije 2022 predvideva višji dolg sektorja država kot odstotek BDP, in sicer v višini 185,7 % BDP v letu 2022 in 180,4 % BDP v letu 2023. Razlika je posledica različnih ocen razlik med fiskalnim saldonom na podlagi plačil in fiskalnim saldonom na podlagi nastanka poslovnega dogodka ter različnih predpostavk o neto kopičenju finančnih sredstev. Glede na pomladansko napoved Komisije 2022 je srednjeročna (10-letno povprečje) potencialna rast BDP zdaj ocenjena na -0,3 %. Vendar ta ocena delno odraža preteklo obdobje globoke gospodarske recesije, ki je prizadela Grčijo, in ne upošteva učinka reform, vključenih v načrt za okrevanje in odpornost, ki bi lahko okrepile potencialno rast Grčije

(16) Vlada je v letu 2022 postopno odpravila večino ukrepov, sprejetih v odziv na krizo zaradi COVID-19, tako da naj bi se začasni nujni ukrepi zmanjšali s 7,2 % BDP v letu 2021 na 1,8 % BDP v letu 2022. Na javnofinančni primanjkljaj vplivajo ukrepi, sprejeti za ublažitev gospodarskega in socialnega učinka zvišanja cen energije, ki so v pomladanski napovedi Komisije 2022 ocenjeni na 1,1 % BDP v letu 2022, v skladu z načrti pa bodo postopoma odpravljeni, zato fiskalnega učinka v letu 2023 ni¹². Ta učinek na primanjkljaj deloma izravnavajo višji prihodki od pravic do emisije. Ti ukrepi vključujejo predvsem subvencije porabnikom energije, socialne transferje revnejšim gospodinjstvom in znižanja posrednih davkov na prevozne storitve. Ti ukrepi so bili napovedani kot začasni. Vlada je po predložitvi programa stabilnosti Grčije in presečnem datumu pomladanske napovedi Komisije 2022 napovedala nov sveženj ukrepov za leto 2022, namenjenih obravnavanju posledic višjih cen energije. V primeru, da bi cene energije v letu 2023 ostale visoke, bi se lahko nekateri od teh ukrepov nadaljevali. Na javnofinančni primanjkljaj vplivajo tudi stroški zagotavljanja začasne zaščite razseljenim osebam iz Ukrajine, ki naj bi po pomladanski napovedi Komisije 2022 znašali 0,1 % BDP v letu 2022 in 0,1 % BDP v letu 2023¹³.

¹² Podatki predstavljajo raven letnih proračunskih stroškov navedenih ukrepov, sprejetih od jeseni 2021, vključno s tekočimi prihodki in odhodki ter po potrebi ukrepi v zvezi z naložbami v osnovna sredstva.

¹³ Predvideva se, da bo skupno število oseb, razseljenih iz Ukrajine v Unijo, do konca leta 2022 postopoma doseglo 6 milijonov, njihova geografska porazdelitev pa se ocenjuje na podlagi velikosti obstoječe diaspore, gostote prebivalstva države članice sprejema in dejanske porazdelitve razseljenih oseb iz Ukrajine po vsej Uniji od marca 2022. Ocene proračunskih stroškov na osebo temeljijo na mikrosimulacijskem modelu Euromod Skupnega raziskovalnega središča Komisije, pri čemer se upoštevajo tako denarni transferji, do katerih so osebe lahko upravičene, kot tudi prejemki v naravi, kot sta izobraževanje in zdravstveno varstvo.

- (17) Svet je v svojem priporočilu z dne 18. junija 2021 Grčiji priporočil, naj v letu 2022 uporabi mehanizem za okrevanje in odpornost za financiranje dodatnih naložb v podporo okrevanju in si ob tem prizadeva za preudarno fiskalno politiko. Poleg tega bi morala ohraniti nacionalno financirane naložbe. Prav tako ji je priporočil, naj, kadar gospodarske razmere to omogočajo, izvaja fiskalno politiko, namenjeno doseganju preudarnih srednjeročnih fiskalnih položajev in zagotavljanju srednjeročne vzdržnosti javnih financ, hkrati pa okrepi naložbe za povečanje potenciala rasti.

(18) V letu 2022 naj bi bila glede na pomladansko napoved Komisije 2022 in vključno z informacijami iz programa stabilnosti Grčije za leto 2022 fiskalna naravnost spodbujevalna v višini $-3,3$ % BDP¹⁴. Grčija namerava trajno podpirati okrevanje z uporabo mehanizma za okrevanje in odpornost za financiranje dodatnih naložb, kot je priporočil Svet. Pozitivni prispevek odhodkov, ki se financirajo z nepovratnimi sredstvi v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugimi sredstvi Unije, h gospodarski aktivnosti naj bi se v primerjavi z letom 2021 povečal za 0,2 odstotne točke BDP. Nacionalno financirane naložbe naj bi v letu 2022 imele ekspanziven učinek na fiskalno naravnost v višini 0,8 odstotne točke¹⁵. Zato Grčija namerava ohraniti nacionalno financirane naložbe, kot je priporočil Svet. Hkrati naj bi imela rast nacionalno financiranih tekočih primarnih odhodkov (brez novih ukrepov na strani prihodkov) v letu 2022 ekspanziven učinek na splošno fiskalno naravnost v višini 2,2 odstotne točke. Ta znatni ekspanzivni učinek vključuje dodaten učinek ukrepov za obravnavanje gospodarskega in socialnega učinka zvišanja cen energije (0,6 % BDP) ter stroškov zagotavljanja začasne zaščite razseljenim osebam iz Ukrajine (0,1 % BDP), medtem ko naj bi k rasti neto tekočih odhodkov prispevali (0,6 % BDP) tudi višji odhodki za pokojnine in socialne prejemke. Glede na napoved Komisije diskrecijskih ukrepov ne spremljajo popolnoma ustrezni izravnalni ukrepi.

¹⁴ Negativni predznak kazalnika ustreza presežku rasti primarnih odhodkov v primerjavi s srednjeročno gospodarsko rastjo, kar kaže na ekspanzivno fiskalno politiko.

¹⁵ Druge nacionalno financirane naložbe v osnovna sredstva naj bi imele ekspanziven učinek v višini 0,1 odstotne točke BDP.

- (19) V letu 2023 naj bi fiskalna naravnost glede na pomladansko napoved Komisije 2022 ob predpostavki nespremenjene politike znašala +1,5 % BDP¹⁶. Grčija naj bi v letu 2023 še naprej uporabljala nepovratna sredstva v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost za financiranje dodatnih naložb v podporo okrevanju. Pozitivni prispevek odhodkov, ki se financirajo z nepovratnimi sredstvi v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugimi sredstvi Unije, h gospodarski aktivnosti naj bi se v primerjavi z letom 2022 zmanjšal za 0,3 odstotne točke BDP, kar naj bi odražalo začetno fazo novega programskega obdobja za druga sredstva Unije. Nacionalno financirane naložbe naj bi v letu 2023 imele ekspanziven učinek na fiskalno naravnost v višini 0,6 odstotne točke¹⁷. Hkrati naj bi imela rast nacionalno financiranih tekočih primarnih odhodkov (brez novih ukrepov na strani prihodkov) v letu 2023 restriktiven učinek na splošno fiskalno naravnost v višini 1,7 odstotne točke. To vključuje učinek postopne odprave ukrepov za obravnavanje višjih cen energije, ki znašajo 1,1 % BDP.
- (20) V skladu s programom stabilnosti za leto 2022 naj bi se primanjkljaj sektorja država postopno zmanjšal na 0,4 % BDP v letu 2024 in na 0,1 % do leta 2025. Za primanjkljaj sektorja država se tako načrtuje, da bo v obdobju, ki ga zajema program, ostal pod 3 % BDP. Pri teh projekcijah se predpostavlja, da se bo okrevanje gospodarstva nadaljevalo, ter upošteva podaljšanje do rasti prijaznih znižanj solidarnostnega dodatka k dohodnini in prispevkov za socialno solidarnost. V skladu s programom stabilnosti za leto 2022 naj bi se dolg sektorja država kot odstotek BDP dodatno zmanjšal, in sicer na 155,2 % v letu 2024 in na 146,5 % v letu 2025. Glede na analizo Komisije se zdijo tveganja za vzdržnost dolga v srednjeročnem obdobju visoka.

¹⁶ Pozitivni predznak kazalnika ustreza primanjkljaju rasti primarnih odhodkov v primerjavi s srednjeročno gospodarsko rastjo, kar kaže na restriktivno fiskalno politiko.

¹⁷ Druge nacionalno financirane naložbe v osnovna sredstva naj bi imele nevtralen učinek v višini 0,0 odstotne točke BDP.

(21) Spremembe okvira davčne politike Grčije na podlagi reform, izvedenih v okviru načrta za okrevanje in odpornost, bi lahko pomagale pri obravnavi naložbene vrzeli. Natančneje, z uvedbo širšega sistema za vnaprejšnja davčna stališča bi se lahko okrepili pravna varnost za vlagatelje in sedanja prizadevanja za poenostavitev davčnega sistema. Poleg tega bi se lahko na podlagi dobrih praks drugih držav članic s pregledom obstoječega letnega pavšalnega davka za samozaposlene (poleg dohodnine) izboljšala struktura davčne obremenitve samozaposlenih, spodbujalo prostovoljno izpolnjevanje davčnih obveznosti ter podprle naložbe. Grčija še naprej sprejema ukrepe za posodobitev javne uprave, vendar je njena splošna uspešnost še vedno nizka, kar je deloma posledica težav s privabljanjem in ohranjanjem visoko usposobljenega osebja. Načrt za okrevanje in odpornost vsebuje ukrepe za izboljšanje učinkovitosti javne uprave s posebnim poudarkom na izboljšanju njenih digitalnih storitev. Poleg ukrepov iz načrta za okrevanje in odpornost Grčija napreduje pri vzpostavljanju integriranega sistema upravljanja človeških virov, pri čemer je že uvedla digitalne organizacijske sheme za subjekte javnega sektorja in opise za vsa delovna mesta. To bo predvidoma olajšalo razporejanje virov v skladu z opredeljenimi in prednostno razvrščenimi potrebami. Medtem ko je število stalnih uradnikov zaradi pravila „eden noter, eden ven“ pri zaposlovanju, ki se še vedno uporablja, na splošno stabilno, se je število začasnih uslužbencev od leta 2018 močno povečalo, in sicer za skoraj 25 %. Povečanje obsega javne uprave bi lahko izničilo ukrepe, sprejete za približanje plačne mase Grčije (v primerjavi z BDP) povprečju Unije. Poleg fiskalnega tveganja bi to lahko zmanjšalo integriteto novega izbirnega postopka, uvedenega za stalne javne uslužbence, saj izbirni postopek za začasna delovna mesta ni tako temeljit kot za stalna. Z nadaljnjo uporabo pravila „eden noter, eden ven“ pri zaposlovanju stalnih uslužbencev, ki je bilo dopolnjeno z določitvijo zgornje meje začasne uslužbence, ki se uporablja od leta 2022, je vzpostavljen splošen okvir za okrepitev osrednjega nadzora nad zaposlovanjem in približevanje števila uslužbencev ravnem pred pandemijo.

Če bi dosegli predvideno zmanjšanje skupnega števila uslužbencev, bi se lahko prilagodile ravni prejemkov za specifična delovna mesta in subjekte, ki veljajo za kritične, ter v primerih, ko ima javna uprava težave s privabljanjem in ohranjanjem kvalificiranega osebja. To bi lahko vključevalo vzpostavitev povezave med opisom delovnega mesta in lestvico dodatnih prejemkov ali uvedbo posebne plačne lestvice za specifične subjekte javnega sektorja (npr. regulatorje trga), saj pri takih sistematičnih pristopih ne bi bilo tveganja, da bi ogrozili enotno plačno lestvico, pristopi pa so skladni s preudarno fiskalno politiko. Čeprav načrt za okrevanje in odpornost vključuje ukrepe za okrepitev aktivnih politik trga dela, še naprej obstajajo možnosti za dodatne ukrepe za povečanje zaposljivosti mladih in žensk v podporo vključujočemu trgu dela, ki temelji na večjemu številu delovnih mest in boljših delovnih mestih.

(22) V skladu s členom 19(3), točka (b), Uredbe (EU) 2021/241 in merilom 2.2 iz Priloge V k navedeni uredbi načrt za okrevanje in odpornost vključuje obsežen nabor reform in naložb, ki se medsebojno krepijo, ter okvirni načrt za izvedbo do 31. avgusta 2026. Te prispevajo k reševanju vseh ali pomembnega dela gospodarskih in socialnih izzivov, opredeljenih v specifičnih priporočilih, ki jih je Svet v okviru evropskega semestra v letih 2019 in 2020 naslovil na Grčijo, poleg morebitnih specifičnih priporočil za državo, izdanih do datuma sprejetja načrta za okrevanje in odpornost. Zlasti se ta priporočila nanašajo na kakovost in vzdržnost javnih financ, dostopnost in odpornost zdravstvenega sistema, aktivne politike trga dela, politike v podporo javnim naložbam na področju izobraževanja, znanj in spretnosti ter zaposljivosti, raziskave in razvoj, varen, pameten, trajnosten in odporen promet in logistiko, čisto in učinkovito proizvodnjo in uporabo energije, vključno s projekti v zvezi z energijo iz obnovljivih virov in medsebojnimi povezavami, okoljsko infrastrukturo, obnovo mestnih območij ter digitalno preobrazbo javne uprave in podjetij. Načrt za okrevanje in odpornost vključuje tudi precejšnje število ukrepov za reševanje izzivov na področju fiskalnih strukturnih politik, socialnega varstva, finančne stabilnosti, trga dela in proizvodnih trgov ter posodobitve javne uprave, s čimer se nadalje spremljajo, razširijo in dopolnijo zaveze za obdobje po izteku programa. Poleg tega vključuje ukrepe za izboljšanje konkurenčnosti in spodbujanje zasebnih naložb z izboljšanjem poslovnega okolja in poenostavitvijo regulativnega okvira. Te reforme so dopolnjene z instrumentom za posojila, namenjenem spodbujanju zasebnih naložb v preobrazbene gospodarske sektorje, vključno z zelenim prehodom in digitalno preobrazbo.

- (23) Izvajanje načrta za okrevanje in odpornost Grčije naj bi prispevalo k doseganju nadaljnega napredka pri zelenem in digitalnem prehodu. Ukrepi, ki podpirajo podnebne cilje v Grčiji, predstavljajo 37,5 % skupnih dodeljenih sredstev iz načrta za okrevanje in odpornost, ukrepi, ki podpirajo digitalne cilje, pa 23,3 % skupnih dodeljenih sredstev iz načrta za okrevanje in odpornost. Celovito izvajanje načrta za okrevanje in odpornost v skladu z zadevnimi mejniki in cilji bo Grčiji pomagalo hitro okrevati po posledicah krize zaradi COVID-19, hkrati pa bo okrepilo njeno odpornost. Sistematično vključevanje socialnih partnerjev in drugih ustreznih deležnikov ostaja pomembno za uspešno izvajanje načrta za okrevanje in odpornost ter drugih ekonomskih politik in politik zaposlovanja, ki presegajo načrt za okrevanje in odpornost, da se zagotovi široko prevzemanje odgovornosti za celoten program politik.
- (24) Načrt Grčije za okrevanje in odpornost določa celovit okvir upravljanja za usklajevanje, izvajanje in spremljanje naložb in reformnih ukrepov. Njegovo dejansko izvajanje pa bo odvisno od upravne zmogljivosti izvajalskih organov in njihove zmogljivosti za izvajanje ter ga bo treba pozorno spremljati. Tehnične storitve regionalne in lokalne uprave, vključno z občinskimi podjetji, bodo predvidoma prispevale k izvajanju več komponent, upravna zmogljivost pa je zlasti pri manjših občinah običajno omejena, zato bi bilo pomembno, da se po potrebi zagotovi dodatna podpora centralne ravni. Za nemoteno izvajanje načrta za okrevanje in odpornost bodo ključni upoštevanje strogih časovnih razporedov, hitro odzivanje na zastoje in iskanje rešitev. Za obravnavo ozkih grl bi lahko bila koristna medresorska delovna skupina na visoki ravni. Nazadnje, v zvezi s splošnim usklajevanjem bo ključno vlogo imela agencija za mehanizem za okrevanje in odpornost, ki je del ministrstva za finance in ji bodo predvidoma dodeljeni zadostni viri, pri čemer je ključno tudi tesno sodelovanje navedene agencije in generalnega sekretariata za usklajevanje (ki je pristojen za usklajevanje reformnih ukrepov).

- (25) Komisija je partnerski sporazum iz Uredbe (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁸ za Grčijo odobrila 29. julija 2021. Grčija je oktobra in novembra 2021 Komisiji predložila 21 programov kohezijske politike. V skladu z Uredbo (EU) 2021/1060 je Grčija pri načrtovanju programov skladov kohezijske politike za obdobje 2021–2027 upoštevala zadevna specifična priporočila. To je predpogoj za izboljšanje učinkovitosti in povečanje dodane vrednosti finančne podpore, prejete iz skladov kohezijske politike, ob hkratnem spodbujanju usklajevanja, dopolnjevanja in skladnosti med temi skladi kohezijske politike ter drugimi instrumenti in skladi Unije. Uspešno izvajanje mehanizma za okrevanje in odpornost ter programov kohezijske politike je odvisno tudi od odprave ozkih grl za naložbe v podporo zelenemu in digitalnemu prehodu ter uravnoteženemu teritorialnemu razvoju.

¹⁸ Uredba (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu, Skladu za pravični prehod in Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter finančnih pravil zanje in za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za notranjo varnost in Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko (UL L 231, 30.6.2021, str. 159).

(26) Po uspešnem zaključku programa finančne pomoči v okviru evropskega mehanizma za stabilnost leta 2018 je bil za Grčijo uveden okrepljeni nadzor v skladu z Uredbo (EU) št. 472/2013 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁹. Okrepljeni nadzor je namenjen spremljanju izvajanja specifičnih zavez, ki jih je Grčija dala Euroskupini 22. junija 2018, za dokončanje ključnih strukturnih reform, ki so se začele v okviru programa. Izpolnjevanje teh zavez do dogovorjenih rokov sredi leta 2022 je osnova za odpis dolga, Grčija pa je vstopila v zadnje leto te ureditve. Kot je navedeno v 14. poročilu o okrepljenem nadzoru, objavljenem 23. maja 2022, je Grčija kljub zahtevnim okoliščinam, ki jih je povzročila pandemija, pozneje pa ekonomski vpliv vojaške agresije Rusije proti Ukrajini, dejansko izpolnila večino zavez glede politik, s čimer je izboljšala odpornost svojega gospodarstva in okrepila finančno stabilnost. Vseeno nekateri elementi še niso v celoti izpolnjeni. To velja zlasti za dokončanje nacionalnega katastra, s čimer bi se dodatno izboljšalo poslovno ozračje Grčije. V zadnjih letih je bil dosežen precejšen napredek, celotni kataster pa bo predvidoma končan do decembra 2022. Podpora za izvajanje katastra so zagotavlja iz strukturnih skladov Unije. Mehanizem za okrevanje in odpornost v zadnjem času podpira digitalizacijo registracij in listin za lastninske pravice. Grčija mora v zvezi s katastrskim projektom končati tudi katastrsko kartiranje, operacionalizacijo agencije za kataster in ratifikacijo kart gozdov, ki zajemajo celo državo.

¹⁹ Uredba (EU) št. 472/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o okrepitvi gospodarskega in proračunskega nadzora v državah članicah euroobmočja, ki so jih prizadele ali jim grozijo resne težave v zvezi z njihovo finančno stabilnostjo (UL L 140, 27.5.2013, str. 1).

- (27) Poleg gospodarskih in socialnih izzivov, obravnavanih v načrtu za okrevanje in odpornost, se Grčija sooča z vrsto dodatnih izzivov, povezanih z zdravstvenim varstvom. V Grčiji je obseg samoplačništva še vedno velik, samoplačniški izdatki pa predstavljajo več kot tretjino vseh izdatkov za zdravstveno varstvo (35 %) ²⁰. Večinoma so povezani z doplačili za zdravila in neposrednimi plačili za storitve, ki niso vključene v sveženj prejemkov. To je povezano z javnofinančnimi odhodki za zdravila, ki so v primerjavi s povprečjem Unije še vedno veliki, in porabo za terapijsko nego, zlasti za ambulantne paciente, ki je v primerjavi s povprečjem Unije razmeroma majhna. Dobro delujoč sistem primarnega zdravstvenega varstva, v katerega je vključeno celotno prebivalstvo in ki ima učinkovito nadzorno vlogo, lahko poveča učinkovitost in dostop do zdravstvenih proizvodov in storitev. V zvezi s tem je popolno izvajanje sprememb sistema primarnega zdravstvenega varstva, ki bodo predvidoma sprejete v okviru okrepljenega nadzora, ključno za dobro delovanje sistema zdravstvenega varstva. Reforma sledi preteklim prizadevanjem za vzpostavitev celovitega sistema primarnega zdravstvenega varstva, pri katerih pa so se pojavili izzivi pri izvajanju. V ta namen bo povečanje števila družinskih zdravnikov za zagotovitev pokritosti in registracije celotnega prebivalstva ključno za zagotovitev ustreznega in enakega dostopa do zdravstvenega varstva za vse prebivalce.
- (28) V odziv na mandat voditeljev držav ali vlad Unije iz Izjave iz Versaillesa je cilj predloga Komisije za načrt REPowerEU čim prej postopno odpraviti odvisnost Unije od uvoza fosilnih goriv iz Rusije. V ta namen namerava Komisija v dialogu z državami članicami opredeliti najprimernejše projekte, naložbe in reforme na nacionalni in regionalni ravni ter na ravni Unije. Cilj teh ukrepov je zmanjšati splošno odvisnost od fosilnih goriv in nadomestiti uvoz fosilnih goriv iz Rusije s fosilnimi gorivi iz drugih držav.

²⁰ Podatki so iz leta 2019 in del poročila State of Health in the EU, Greece: Country Health Profile (Zdravstveno stanje v EU – Grčija: zdravstveni profil države), OECD, 2021 (<https://www.oecd.org/health/greece-country-health-profile-2021-4ab8ea73-en.htm>).

(29) Po podatkih iz leta 2020 nafta in plin obsegata 50 % oziroma 24 % mešanice energijskih virov Grčije. Odvisnost Grčije od uvoza ruske nafte²¹ in plina je nekoliko manjša od povprečja Unije, pri čemer iz Rusije uvaža 18 % surove nafte v primerjavi s povprečjem Unije, ki znaša 26 %, in 39 % plina²² v primerjavi s povprečjem Unije, ki znaša 44 %. Premog iz Rusije predstavlja 87 % njenega uvoza premoga, medtem ko sama proizvaja velike količine lignita. Da bi Grčija zmanjšala svojo odvisnost od ruskega plina ter diverzificirala mešanico energijskih virov in jo preusmerila stran od fosilnih goriv ter izpolnila svojo zavezo za postopno odpravo celotne proizvodnje električne energije na osnovi lignita do leta 2028, bi lahko nadaljevala več ukrepov, ki temeljijo na naložbah in reformah, vključenih v načrt za okrevanje in odpornost Grčije, ter jih presegajo. Grčija bi lahko pospešila širitev energije iz obnovljivih virov in vzpostavitev organizirane tržne platforme za olajšanje dvostranskih pogodb o nakupu električne energije iz obnovljivih virov. Z reformami izdajanja dovoljenj, vključenimi v načrt za okrevanje in odpornost Grčije, se bodo zmanjšale ovire za naložbe v sektor energije iz obnovljivih virov. Grčija lahko začne razvijati infrastrukturo za vodik, zlasti v grških pristaniščih, da bi olajšala transport vodika. Načrtovane infrastrukturne naložbe operaterjev omrežja bi se lahko pospešile, njihov obseg pa razširil. Skrajšal bi se lahko tudi povprečni čas, ki ga operaterji omrežja potrebujejo za obravnavo in dokončanje pogojev povezave za nove naprave za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov. Z dodatnimi elektroenergetskimi medsebojnimi povezavami s sosednjimi državami bi se lahko v omrežje vključile večje količine energije iz obnovljivih virov. Grčija mora pospešiti diverzifikacijo plinskih poti s hitrim dokončanjem obstoječih naložb, ki so v napredni fazi.

²¹ Eurostat (2020), delež ruskega uvoza glede na celotni uvoz surove nafte. Povprečje celotnega uvoza v EU-27 temelji na uvozu iz držav zunaj EU-27. Za Grčijo celotni uvoz vključuje trgovino znotraj EU. Surova nafta ne vključuje rafiniranih naftnih proizvodov. Petrokemične surovine predstavljajo pomemben delež celotnega uvoza nafte v Grčiji. Grčija je zelo odvisna od njihovega uvoza iz Rusije, saj ta predstavlja 86 % njenega celotnega uvoza petrokemičnih surovin.

²² Eurostat (2020), delež ruskega uvoza glede na celotni uvoz zemeljskega plina in črnega premoga. Povprečje celotnega uvoza v EU-27 temelji na uvozu iz držav zunaj EU-27. Za Grčijo celotni uvoz vključuje trgovino znotraj EU. Surova nafta ne vključuje rafiniranih naftnih proizvodov.

Priporoča se, naj bodo, kadar je to mogoče, nove naložbe v infrastrukturo in omrežje, ki so povezane s plinom, primerne za prihodnost, da se s prehodom na trajnostna goriva v prihodnosti omogoči njihova dolgoročna trajnostnost. Grčija bi lahko tudi razširila področje uporabe in povečala ambicioznost obstoječih ukrepov za varčevanje z energijo ter zmanjšala visoko stopnjo energetske revščine (17,1 % v letu 2020), po potrebi tudi z uporabo skladov kohezijske politike, na primer za prenovo stavbnega fonda. Obstoječe tržne ovire, ki omejujejo možnosti za prenovo za specifične segmente, bi se lahko zmanjšale s ciljno usmerjenimi zakonodajnimi in finančnimi spodbudami. Da bi se Grčija uskladila s cilji svežnja „Pripravljeni na 55“, bo treba dodatno okrepiti prizadevanja glede zmanjšanja emisij toplogrednih plinov ter povečanja energije iz obnovljivih virov in energijske učinkovitosti. Poleg tega je treba s spodbujanjem trajnostne mobilnosti, vključno s projekti na področju javnega in železniškega prevoza, pospešiti razogljičenje prometnega sektorja, ki je še vedno zelo odvisen od nafte.

- (30) Medtem ko bo pospešitev prehoda s fosilnih goriv na podnebno nevtralnost v več sektorjih povzročila znatne stroške prestrukturiranja, lahko Grčija v okviru kohezijske politike uporabi mehanizem za pravični prehod, da v najbolj prizadetih regijah ublaži socialno-ekonomske posledice prehoda. Poleg tega lahko Grčija uporabi Evropski socialni sklad plus, vzpostavljen z Uredbo (EU) 2021/1057 Evropskega parlamenta in Sveta²³, da izboljša zaposlitvene možnosti in okrepi socialno kohezijo.
- (31) Svet je ob upoštevanju ocene Komisije preučil program stabilnosti za leto 2022, njegovo mnenje²⁴ pa je izraženo v priporočilu 1.

²³ Uredba (EU) 2021/1057 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o vzpostavitvi Evropskega socialnega sklada plus (ESS+) in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1296/2013 (UL L 231, 30.6.2021, str. 21).

²⁴ V skladu s členom 5(2) Uredbe (ES) št. 1466/97.

- (32) Zaradi tesne medsebojne povezanosti gospodarstev držav članic euroobmočja in njihovega skupnega prispevka k delovanju ekonomske in monetarne unije je Svet priporočil, naj države članice euroobmočja sprejmejo ukrepe, tudi prek svojih načrtov za okrevanje in odpornost, da bi izvedle priporočila iz priporočila glede euroobmočja za leto 2022. Za Grčijo je to izraženo zlasti v priporočilih 1 in 2.
- (33) Svet je ob upoštevanju poglobljenega pregleda in te ocene Komisije preučil nacionalni reformni program za leto 2022 in program stabilnosti za leto 2022. Njegova priporočila v skladu s členom 6 Uredbe (EU) št. 1176/2011 so izražena v priporočilih 1, 2 in 4. Priporočili 1 in 2 prispevata tudi k izvajanju priporočila glede euroobmočja za leto 2022, zlasti prvega, drugega in četrtega priporočila glede euroobmočja. Fiskalne politike iz priporočil 1 in 2 med drugim pomagajo obravnavati neravnotežja, povezana z velikim javnim dolgom in nepopolnim zunanjim ponovnim uravnoteženjem, medtem ko olajšujejo tudi spopadanje z visoko brezposelnostjo in nizko potencialno rastjo. Politike iz priporočila 4 med drugim pomagajo dolgoročno obravnavati ranljivosti, povezane z velikim zunanjim dolgom –

PRIPOROČA, da Grčija v letih 2022 in 2023 ukrepa tako, da:

1. v letu 2023 zagotovi preudarno fiskalno politiko, zlasti z omejitvijo rasti nacionalno financiranih tekočih primarnih odhodkov pod srednjeročno potencialno rast BDP, ob upoštevanju nadaljnje začasne in ciljno usmerjene podpore gospodinjstvom in podjetjem, ki so najbolj ranljiva za povišanja cen energije, ter ljudem, ki bežijo iz Ukrajine; je pripravljena prilagoditi trenutno porabo spreminjajočim se razmeram; razširi javne naložbe za zeleni in digitalni prehod ter energetske varnost, ob upoštevanju pobude REPowerEU, med drugim tudi z uporabo mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih sredstev Unije; si v obdobju po letu 2023 prizadeva za fiskalno politiko, namenjeno doseganju preudarnih srednjeročnih fiskalnih položajev, zagotavljanju verodostojnega in postopnega zmanjševanja dolga ter zagotavljanju srednjeročne vzdržnosti javnih financ s postopno konsolidacijo, naložbami in reformami; na podlagi reform, izvedenih v okviru načrta za okrevanje in odpornost, izboljša prijaznost sistema obdavčitve do naložb z uvedbo širšega sistema za vnaprejšnja davčna stališča in pregleda strukturo davčne obremenitve samozaposlenih; zaščiti učinkovitost javne uprave, hkrati pa zagotovi, da lahko privabi ustrezno znanje in spretnosti, ter ohrani usklajenost z enotno plačno lestvico;
2. nadaljuje izvajanje svojega načrta za okrevanje in odpornost v skladu z mejniki in cilji, določenimi v Izvedbenem sklepu Sveta z dne 13. julija 2021; hitro zaključi pogajanja s Komisijo o programskih dokumentih kohezijske politike za obdobje 2021–2027, da se lahko začnejo izvajati; konča nedokončane reforme, ki se izvajajo v okviru okrepljenega nadzora, vključno z reformo katastra;

3. za zagotovitev ustreznega in enakega dostopa do zdravstvenega varstva dokonča reformo primarnega zdravstvenega varstva v skladu z okvirom, spremenjenim na podlagi okrepljenega nadzora, vključno z zaposlitvijo osebja v vseh enotah primarnega zdravstvenega varstva, izvedbo registracije celotnega prebivalstva in uvedbo učinkovite nadzorne vloge splošnih zdravnikov;
4. zmanjša splošno odvisnost od fosilnih goriv in diverzificira njihov uvoz s pospešitvijo uvajanja energije iz obnovljivih virov in razvoja infrastrukture za obnovljivi vodik; obravnava odvisnost tudi z zagotovitvijo zadostne zmogljivosti omrežij za električno energijo ter elektroenergetskih in plinskih medsebojnih povezav ter z diverzifikacijo poti za oskrbo s plinom; okrepi okvir trga energetskih storitev in ukrepe za povečanje energijske učinkovitosti z reformami in tržnimi spodbudami za podporo razogljičenju stavbnega in prometnega sektorja, zlasti s spodbujanjem električne mobilnosti.

V Bruslju,

Za Svet

predsednik